WYMAGANIA EDUKACYJNE
I SPOSOBY SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH
W VIII KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ
na rok szkolny 2026/2027

zgodne z programem nauczania nr AZ-1-01/18

W klasie VIII, program przewiduje szczegółowe omówienie sakramentu bierzmowania, jego istoty, obrzędów i skutków. Sakrament ten ukazywany jest jako dar Boży i zobowiązanie do apostolstwa i przemiany świata. jest chrześcijańska miłość. Ma ona wyrażać się w modlitwie do Boga, świadectwie wiary w codziennym życiu i przemianie świata według zamysłu Bożego. Miłość ukazana jest także w perspektywie eschatologicznej jako główny warunek osiągnięcia szczęśliwej wieczności. Uczeń poznaje Boże wskazania do osiągnięcia tego celu, zawarte w Kazaniu na górze, szczególnie w błogosławieństwach ewangelicznych. Program zakłada także rozwinięcie – adekwatnie do wieku uczniów – zagadnień moralnych związanych z nauczaniem Kościoła na temat świętości i nienaruszalności ludzkiego życia od poczęcia aż po naturalną śmierć. Uczeń poznaje także zagadnienia związane ze współczesną historią Kościoła, która staje się mu bliska poprzez świadectwo świętych.

I. Szczegółowe wymagania edukacyjne.

Cele katechetyczne	Wymagania
- Rozwijanie poznania wiary. - Zachęta do pogłębiania osobistej relacji z Bogiem.	Uczeń: ● wyjaśnia, czym jest wiara; ● wyjaśnia, co pomaga pogłębiać relacje z Bogiem; ● wymienia podstawowe postawy w relacji z Bogiem; ● wymienia najważniejsze elementy, które pogłębiają wiarę w Boga;
- Ukazanie modlitwy jako dialogu człowieka z Bogiem na przykładzie modlitwy Jezusa. - Zachęta do pogłębiania osobistej relacji z Bogiem przez modlitwę.	● podaje własną definicję modlitwy; ● recytuje z pamięci modlitwę *Ojcze nasz* i podaje jej inną nazwę oraz Autora; ● wylicza siedem próśb z Modlitwy Pańskiej; ● tłumaczy, jakie jest miejsce modlitwy w życiu osoby wierzącej;
- Ukazanie modlitwy jako rozmowy z Bogiem na przykładzie postaci biblijnych. - Rozwijanie umiejętności zwracania się do Boga w modlitwie na wzór biblijnych nauczycieli.	● wylicza biblijne przykłady modlitwy; ● charakteryzuje modlitwę wybranych postaci biblijnych; ● wymienia różne rodzaje i formy modlitwy; ● uzasadnia potrzebę częstego i różnorodnego kontaktu z Bogiem w modlitwie; ● samodzielnie układa prośbę do Ducha Świętego o pomoc w modlitwie.
- Wyjaśnienie, czym jest przykazanie miłości.	● tłumaczy, czym jest przykazanie miłości;

- Wskazanie zachowań wynikających z realizowania przykazania miłości.	● podaje postawy wynikające z realizowania przykazania miłości; ● podaje przykłady miłości nieprzyjaciół.
- Wyjaśnienie, co to znaczy, że każdy z nas powołany jest do świętości. - Wyjaśnienie, kim była i czego nas uczy św. Teresa od Dzieciątka Jezus.	● wyjaśnia, jaki przykład miłowania bliźniego ukazuje św. Paweł w 1 Liście do Kor; ● wyjaśnia, czym jest „mała droga" dziecięctwa duchowego św. Teresy od Dzieciątka Jezus; ● tłumaczy, dlaczego św. Teresa od Dzieciątka Jezus jest patronką misji.
- Przedstawienie faktu, że świętość jest powołaniem, do którego dochodzimy w różnych formach życia. - Poznawanie różnych form powołania we wspólnocie Kościoła. Kształtowanie postawy potrzeby modlitwy za powołanych do szczególnej służby Bogu oraz o nowe powołania.	● wymienia rodzaje powołań w Kościele; ● przedstawia informacje dotyczące życia w każdym stanie; ● wyjaśnia znaczenie i wartość modlitwy za powołanych.
- Omówienie, czym jest sakrament bierzmowania. - Wyjaśnienie, do czego uzdalnia nas Duch Święty w tym sakramencie.	● wymienia znaki sakramentu bierzmowania; ● wymienia skutki bierzmowania; ● opowiada jak wygląda celebracja tego sakramentu. ● wymienia skutki i konsekwencje sakramentu bierzmowania oraz jego znaczenie dla życia chrześcijanina; ● wypowiada prawdę, że bierzmowanie jest dopełnieniem sakramentu Chrztu Świętego.
- Omówienie, czym są dary Ducha Świętego. - Wyjaśnienie, dlaczego powinniśmy prosić Ducha Świętego o Jego dary.	● wyjaśnia, czym są dary Ducha Świętego; ● wymienia dary Ducha Świętego; ● tłumaczy poszczególne dary Ducha Świętego; ● wyjaśnia, dlaczego powinniśmy prosić Ducha Świętego o Jego dary; ● podaje przykłady, w jaki sposób prosić o dary Ducha Świętego.
- Wyjaśnienie, czym są charyzmaty i owoce Ducha Świętego. - Wskazanie na Kościół i człowieka jako świątynię Ducha Świętego. - Wyjaśnienie, dlaczego potrzebujemy charyzmatów i owoców Ducha Świętego. - Wyjaśnienie, do czego wzywa nas Bóg w piątym przykazaniu;	● wyjaśnia, czym są charyzmaty; ● tłumaczy, czym są owoce Ducha Świętego; ● opisuje Kościół i człowieka jako świątynię Ducha Świętego; ● wskazuje, dlaczego człowiek potrzebuje charyzmatów i owoców Ducha Świętego; ● tłumaczy, jak powinien zachowywać się człowiek będący świątynią Ducha Świętego.
- Wytłumaczenie, jak Kościół rozumie zmartwychwstanie umarłych. - Wskazanie zachowań, dzięki którym człowiek może mieć	● podaje źródła wiary w zmartwychwstanie; ● przedstawia nauczanie Kościoła na temat zmartwychwstania; ● wyjaśnia, dlaczego zmartwychwstaniemy we własnym, choć odmienionym ciele;

nadzieję na zmartwychwstanie do życia wiecznego.	● wskazuje zachowania, które mogą dawać człowiekowi nadzieję na zmartwychwstanie do życia wiecznego; ● tłumaczy, dlaczego wiara w zmartwychwstanie jest dla człowieka źródłem nadziei.
- Wyjaśnienie, czym są rzeczy ostateczne człowieka (sąd szczegółowy, niebo albo piekło). - Wskazanie na łaskę i nasze czyny jako na czynniki definiujące naszą ostateczność.	● wyjaśnia, czym jest sąd szczegółowy; ● tłumaczy, co definiuje zbawienie lub potępienie człowieka; ● opisuje stany ostateczne człowieka: sąd szczegółowy, niebo albo piekło; ● wskazuje zachowania potwierdzające wiarę, która jest konieczna do zbawienia; ● stwierdza, że radość nieba jest ostatecznym celem człowieka.
- Wyjaśnienie, czym jest czyściec. - Omówienie roli odpustów.	● wyjaśnia, czym jest czyściec; ● tłumaczy, dlaczego dusze trafiają do czyśćca; ● podaje przykłady, w jaki sposób pomóc duszom czyśćcowym; ● wyjaśnia, czym są odpusty; ● tłumaczy, jak uzyskać odpust zupełny.
- Wskazanie na liturgię jako najważniejszą formę modlitwy. - Omówienie zadań, jakie wierni mają podczas sprawowania liturgii.	● wyjaśnia znaczenie liturgii jako modlitwy; ● podaje różne formy liturgii; ● tłumaczy, czym jest Liturgia Godzin; ● przedstawia zadania, jakie mają wierni w czasie sprawowania liturgii; ● uzasadnia, dlaczego liturgia jest najważniejszą formą modlitwy.
- Wyjaśnienie znaczenia Ośmiu błogosławieństw. - Wskazanie na znaczenie Ośmiu błogosławieństw na drodze do dojrzałej wiary.	● przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze; ● świadomie konfrontuje swoje życie z Jezusowymi błogosławieństwami; ● wymienia Osiem błogosławieństw; ● omawia związek Dekalogu i Kazania na górze.
- Pogłębienie znajomości nauczania Kościoła na temat początku ludzkiego życia. - Kształtowanie umiejętności moralnej oceny zachowania dotyczącego przekazywania życia.	● ocenia aborcję, antykoncepcję oraz *in vitro* w perspektywie nauki Kościoła; ● wskazuje różnice pomiędzy *in vitro* a naprotechnologią; ● uzasadnia godność stosowania naturalnego planowania rodziny jako metody szanującej dar ludzkiej płciowości; ● omawia skutki zdrowotne antykoncepcji i aborcji; ● dowodzi konieczności wspierania kobiet w stanie błogosławionym i odpowiedzialności obojga rodziców i bliskich za poczęte dziecko; ● wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego.
- Ukazanie nauczania Kościoła o grzechach przeciwko przykazaniu „Nie zabijaj” w perspektywie końca ludzkiego życia.	● wypowiada prawdę, że Bóg jest Panem i Dawcą życia; ● wymienia zachowania sprzeczne z Dekalogiem odnoszące się do końca ludzkiego życia; ● dokonuje właściwej oceny moralnej eutanazji, kary śmierci i samobójstwa;

klasa VIII

- Kształtowanie właściwej postawy wobec życia i Boga jako dawcy życia.	● wskazuje różnice pomiędzy eutanazją a zaprzestaniem uporczywej terapii; ● uzasadnia konieczność wspierania osób zamierzających popełnić grzech przeciw przykazaniu „Nie zabijaj”;
- Pogłębienie wiedzy na temat sakramentu Chrztu Świętego. - Zachęcenie do budowania własnego życia według wartości płynących z nauczania Chrystusa.	● wyjaśnia, jakie jest znaczenie Chrztu Świętego; ● opisuje skutki chrztu; ● wskazuje, co wynika z przyjęcia tego sakramentu; ● wskazuje, kto może udzielać chrztu.
- Pogłębienie wiedzy na temat sakramentu pokuty i pojednania.	● wylicza i omawia warunki sakramentu pokuty; ● uzasadnia potrzebę indywidualnej spowiedzi; ● wymienia kluczowe elementy formuły spowiedzi; ● podaje argumenty za regularnym przeprowadzaniem rachunku sumienia.
- Omówienie sakramentu Eucharystii. - Utrwalenie wiadomości na temat ustanowienia Eucharystii.	● przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne przyjmowania Eucharystii oraz jego znaczenie dla życia chrześcijanina; ● wyjaśnia, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia; ● omawia rolę Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina.
- Ukazanie, czym w rzeczywistości jest sakrament namaszczenia chorych. - Wzrost potrzeby świadomego korzystania z tego sakramentu.	● wypowiada, kto może przyjąć sakrament chorych; ● wyjaśnia, jakiej postawy wobec cierpiących i chorych uczy nas Jezus; ● własnymi słowami opisuje, co daje człowiekowi przyjęcie namaszczenia chorych.
- Wyjaśnienie, czym jest powołanie człowieka do świętości w małżeństwie. - Wyjaśnienie, dlaczego miłość małżeńska jest szczególnym wyrazem miłości chrześcijańskiej.	● wyjaśnia, czym jest powołanie do małżeństwa; ● wyjaśnia, jakie zadania płyną z przyjęcia tego sakramentu; ● tłumaczy, jakie są skutki sakramentu małżeństwa.
- Wyjaśnienie, dlaczego sakrament święceń jest sakramentem w służbie wspólnoty dla człowieka. - Wskazanie na skutki sakramentu święceń.	● przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby; ● opisuje, czym jest sakrament święceń; ● przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń.
- Omówienie koncepcji szczęścia zawartej w Ośmiu błogosławieństwach. - Wyjaśnienie jak objawia się szczęście cichych i pokornych.	● tłumaczy, co to jest pokora; ● przedstawia, kto jest dla nas wzorem pokory; ● wyjaśnia, dlaczego niebo jest domem cichych i pokornych; ● podaje przykłady zachowań zgodnych z nauczaniem Chrystusa.

- Przybliżenie nauczania Kościoła na temat działalności misyjnej *ad gentes*. - Uświadomienie powszechnej odpowiedzialności za misje.	● wyjaśnia swoimi słowami, czym są misje (wg soborowego dekretu misyjnego); ● wskazuje różnice pomiędzy misjami *ad gentes* a misją innego rodzaju; ● wylicza patronów misji i opowiada o ich zaangażowaniu misyjnym; ● rozpoznaje różaniec misyjny i przyporządkowuje kolory misyjne do kontynentów; ● podaje przykłady własnego zaangażowania na rzecz misji.
- Przedstawienie życia i dzieła św. Matki Teresy z Kalkuty. - Pokazanie, w jaki sposób Matka Teresa doszła do świętości.	● opisuje historię życia św. Matki Teresy; ● wyjaśnia, dlaczego jest wzorem miłości i czego nas uczy; ● wymienia jakie dzieła założyła św. Matka Teresa i w jaki sposób te dzieła są kontynuowane.
- Ukazanie roli Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej. - Wskazanie zachowań wynikających z zaufania Niepokalanej Matce. - Przedstawienie modlitwy różańcowej jako modlitwy cudów.	● omawia przejawy kultu maryjnego w Kościele i w Polsce; ● podaje przykłady oddania narodu polskiego w opiekę Niepokalanej; ● wyjaśnia, jaką rolę odegrali w historii Polski król Jan Kazimierz, bł. kardynał Stefan Wyszyński, św. Jan Paweł II. ● wyjaśnia znaczenie i wartość modlitwy różańcowej; ● wyjaśnia, kiedy w Kościele odprawiane jest nabożeństwo różańcowe. ● wymienia miejsca objawień Maryjnych, w których Matka Boża prosi o modlitwę różańcową
- Omówienie najważniejszych wydarzeń z życia bł. kardynała Wyszyńskiego. - Wskazanie na postawy, których uczy nas prymas Stefan Wyszyński.	● opowiada historię życia bł. kardynała Stefana Wyszyńskiego; ● wskazuje na rolę Prymasa Tysiąclecia w dziejach Kościoła i Polski; ● wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „Prymasem Tysiąclecia”; ● wymienia postawy prymasa Wyszyńskiego, które mogą być dla nas wzorem do naśladowania; ● tłumaczy, dlaczego powinniśmy kultywować pamięć o bł. kardynale Wyszyńskim.
- Ukazanie nauczania Kościoła na temat roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych oraz życia chrześcijanina. - Zachęcenie do budowania relacji z Bogiem poprzez zaangażowanie się w Wielki Post.	● ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina; ● zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami; ● opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie Wielkiego Postu; ● charakteryzuje Wielki Post w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina; ● omawia praktyki ascetyczne w Kościele.
- Przypomnienie wiadomości o świątyni jako szczególnym miejscu spotkania człowieka z Bogiem. - Zapoznanie uczniów z zabytkami sakralnymi	● potraf wymienić niektóre z zabytków sakralnych na Warmii; ● własnymi słowami opisuje historię zabytków sakralnych w Dobrym Mieście i Głotowie; ● wymienia miasta na Warmii, w których znajdują się najważniejsze zabytki sakralne;

znajdującymi się na terenie Warmii.	● odszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat zabytków sakralnych w swoim mieście.
- Wyjaśnienie, czym jest sztuka sakralna w liturgii Kościoła. - Omówienie, w jaki sposób wyraża się sztuka sakralna w liturgii Kościoła.	● wyjaśnia, czym jest sztuka sakralna; ● tłumaczy, w jaki sposób wyraża się w liturgii Kościoła; ● tłumaczy, jaki wpływ ma na wiarę; ● podaje przykłady najbardziej znanych dzieł sztuki sakralnej w Polsce i na świecie; ● wyjaśnia, na czym polega różnica między sztuką sakralną a sztuką religijną.

II. Sposoby sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych uczniów.

	OCENA NUMERYCZNA				
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**
Odpowiedzi ustne	Wypowiedź staranna, pełnymi zdaniami, na temat poznanych treści i pojęć. Wypowiedź nie wymagająca pomocy nauczyciela	Wypowiedź pełna, wymagająca dodatkowego pytania , naprowadzenia.	Wypowiedź pełnymi zdaniami z pomocą nauczyciela.	Wypowiedź niestaranna. Częste pytania naprowadzające	Wypowiedź niepełna, pojedyncze wyrazy. Dużo pytań pomocniczych.
Modlitwy	Dokładna znajomość tekstu. Samodzielność i piękno wykonania.	Dokładna znajomość tekstu.	Dobra znajomość tekstu.	Niezbyt dokładna znajomość tekstu. Potrzebuje pomocy nauczyciela.	Odpowiedź niepełna pomimo stosowanych przez nauczyciela wskazówek.
	INFORMACJA ZWROTNA				
Ćwiczenia praktyczne – praca z tekstem biblijnym; sigla;	Ćwiczenie/a wykonane samodzielnie, poprawnie zgodnie ze wskazanymi kryteriami.. Pismo staranne, bez błędów w zapisach.	Ćwiczenie/a wykonane poprawnie, zgodnie ze wskazanymi kryteriami. Korzysta ze wskazówek nauczyciela. Pismo staranne.	Ćwiczenie/a wykonane poprawnie zgodnie ze wskazanymi kryteriami. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera błędy merytoryczne. Pismo czytelne.	Ćwiczenie/a wykonane nie poprawnie. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera luki w zapisach, błędy merytoryczne. Pismo nieczytelne.	Ćwiczenie/a wykonane nie poprawnie. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera duże braki.
Praca na lekcji / praca w grupie	Wyróżnia się samodzielnością i chęcią do podejmowania powierzonych zadań. Praca staranna, twórcza, wyczerpująca dany temat.	Chętnie podejmuje powierzone zadanie. Praca staranna, na temat.	Stara się wykonać powierzone zadanie. Praca na temat.	Mała aktywność. Praca niestaranna z niewielkimi brakami.	Niechętny udział w lekcji. Praca niestaranna, z licznymi brakami, błędami.